

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

Ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1/2 szerokości
przyjmują się tylko w Ekspedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Z powodu Zielonych świąt gazeta dopiero wyjdzie we wtorek po południu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Berlin, 7. Czerwca. — Na posiedzeniu wczorajszym izby deputowanych odrzucono projekt do adresu Vinckego znaczną większością głosów. Równego losu doznała poprawka Reichenspergera. Poprawkę Bresgena przyjęto. Poprawkę Sybilsa o kwestyi heskiej przyjęto głosami 253 przeciw 55. Przeciw niej głosowali katolicy Twesten, Waldek i Kirchmann. Polacy wstrzymali się od głosowania. Przyjęto adres komisji z poprawkami głosami 219 przeciw 101. Przeciw adresowi głosowali frakcja Vinckego, katolicy, feudalni, Waldek i spółnicy. Prezes Grabow oświadczył, że król jutro może po południu przyjmie adres.

Paryż, 7. Czerwca. — Monitor dzisiejszy ogłasza, że blokadę zaprowadzono w Tampiko i Alvarado.

Turyn, 6. Czerwca. — Ratazzi oświadcza w parlamencie, że rząd nigdy nie obudzał przedwczesnych nadziei do rozwiązania kwestyi rzymskiej. Pozwólcie używać moralnych środków i okazywać niewzruszoną wolę, do uczynienia Rzymu stolicą Włoch i przekonania Europy o naszym prawie. Rząd jedynie może kierować uzbrojeniem, Garibaldiemu nie dał żadnych pieniędzy, wyprawy potępiał. Izba niepozwała na słuchanie świadków i przestając na oświadczeniu ministeryalnym co do ostatnich wypadków, przechodzi do porządku dziennego głosami 184 przeciw 33.

Bruksela, 6 Czerwca. — Wedle Independance belge ma pan Lavalette Antonellemu oznaczyć przyszłą wiosnę, jako koniec okupacji rzymskiej. Francya niebędzie się nadal trudnić propozycjami, a wnioski rzymskie przesyłać będzie do Turynu.

Białogród, 6. Czerwca. — Turecki oficer stojący na straży, uderzył serbskiego policyanta. Ostatni strzelił i trafił przechodzącego Tatara tureckiego. Rozruch ztąd powstały uśmierzono. Turecka straż przysposobiona jest na odparcie wszelkiego ataku. Policyanta aresztowano i zarządzono śledztwo.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 3. Czerwca. — Gazeta wrocławska pisze: przedmiotem powszechnego zajęcia jest zapowiedziane pogłoskami przybycie wielkiego księcia Konstantego jako wicekróla do Warszawy, któremu ma być przydany jako cywilny administrator Wielopolski. Ciekawość więc wyteżona jest na to, co też Konstanty z Wielopolskim przyniosą. Zmiany w organizacji wojska rosyjskiego są już uchwalone. Sztab główny w Królestwie polskim będzie zniesiony a z nim gubernatorstwo wojenne. Kraj będzie podzielony na 4 departamenty wojskowe, każdy departament mieć będzie swego naczelnego generała, który będzie wprost się znosić z ministrem wojny w Petersburgu i nie będzie się mieszać do spraw cywilnych kraju.

Przybył tu hr. Stanisław Potocki, marszałek dworu wielkiego księcia Konstantego. Łazienki i Belweder restaurują z pospiechem i połączono je drutem wczora z biurem telegraficznym.

Moskale wciąż odprowadzają młodzież pochwytaną częścią na Sybir częścią w żołdacy. Wczora odprowadzono na internacje damy młode, które śpiewały pieśni u ojców Kapucynów.

— W niedzielę w kościele P. Maryi, pierwszą mszą św. po powrocie do Warszawy, odprawił JW. JKs. prałat Białobrzeski.

— Piszą do Leipziger Ztg, od granicy Królestwa Polskiego, z dnia 26. Maja: Posłannictwo w. ks. Konstantego ma być spokojnym i łagodzącym; wprost przeciwne działaniu niegdyś stryja jego. Wielki książę uchodzi powszechnie za wykształconego, zdolnego i pilnego, ma być żywym, przystępnym dla wielkich myśli i planów, które z początku przynajmniej gorliwie zwykł popierać. Trudno powiedzieć, czy w isto-

cie jest liberalnym lub nie; w każdym z osobna przypadku zapewne cel doraźny wytyka mu drogę. Stoi teraz na czele marynarki rosyjskiej, ale i w innych gałęziach zarządu dużo ma wpływu. Awans radcy stanu Reiterna na ministra skarbu i Gołowina, nauczyciela 12letniego w. ks. Mikołaja Konstantynowicza, na ministra oświecenia, jego zaleceniu przypisują. Pod względem politycznym w. ks. Konstanty liczy się do partii starorosyjskiej i nie jest Niemcom przychylny, być może, iż dąży do państwa wszechsłowiańskiego, o którym zresztą nie ma jeszcze zapewne w Petersburgu jasnego wyobrażenia. Przydanie mu do boku Wielopolskiego wskazuje zadanie jego obecnie względem Polaków. Wielopolski wychodzi z zasady, że Polacy są zdolni, pewni i będą się rozwijać, skoro tylko kierunek będzie stosowny w szkołach, w życiu publicznym i społecznym, a wtedy łatwa z nimi będzie sprawa. Oczywiście wszystkie systemy rządzenia dotąd po sobie następujące twierdziły przeciwnie. Korespondent zwraca uwagę, że Palmerston mocno gani postępowanie rządu rosyjskiego, podczas kiedy Napoleon widocznie sprzyjał pożyteczne rosyjskiej; ztąd domniemania o związku obecnego obrotu w Królestwie z kwestyą wschodnią lub z wszechsłowiańską. W kwestyi tej, wschodniej, Anglia stoi po stronie Austrii i radaby nowe życie wlać w Chorego. Misya w. księcia ma z jednej strony usmierzć Polaków, a gdyby się to udało chwilowo za pomocą konstytucyi, których tyle zapowiadano, niedotrzymując nigdy, mają wojska posunąć na południe, w celu żadnego związku nie mającym z uspokojeniem Polski, ale któryby mocno zwrócił na się uwagę Prus i Austrii.

Warszawa, 30 Maja. — Rada miejska, jakem to wcześniej donosił, zebrała się 27 Maja w sali ratuszowej i otwartą została przez prezydenta Wojdę długą mową, w której wykazywał ważność atrybucyi rady, mówił o potrzebach miasta, o nadziejach wydobycia koniecznych funduszy, dla pokrycia tych potrzeb, rewizyi podatków itd. Mowa jego była pełna — dobrych intencji. Po wykonanej przysiędze, sprawdzeniu wyborów, wybrano p. Henryka Krajewskiego na sekretarza rady, a ponieważ Krajewski z wygnania jeszcze nie powrócił, więc go zastępować będzie p. Dominik Zieliński. Posiedzenie naznaczono dwa razy na tydzień: w soboty i w środy. Na tem pierwszym posiedzeniu rady obecni byli: D. Zieliński, Ignacy Natanson, Trzetrzewiński August, Aklesander Preyss, Temler Aleksander, Dybek Włodzimierz, Chałubiński Tytus, ks. Boniewski Bonifacy, Andrzej hr. Zamoyski, Lewiński Jakób, Rudzki Konstanty, Piotrowski Jakób, Gesundhajt Izrael, Ksawery Szlenker, Ksawery Norwid i Kazimierz Kaszewski. Słuchając mowy p. Wojdy zdawaby się mogło, że rada rzeczywiście zdoła majątek miejski ochronić od szarpania przez władze wojskowe i policyjne, zaprowadzić ład, porządek i rozpocząć roboty spólnego pożytku, że potrafi przykroćci nadużycia, których Warszawa od lat tylu jest ofiarą. Dopóki jednak system rządzenia krajem nie zostanie zmieniony, rada miejska walczyć będzie musiała nie zawsze równymi siłami z bezprawiem zarządu policyjno-wojskowego, lecz pełniąc z odwagą cywilną swe atrybucye, zawsze być może użyteczną dla miasta i kraju. Między innymi, już teraz wojenny gubernator Kryżanowskiej usunął bezprawnie z pod kontroli rady fundusze kwaternkowe, które chce nadal pod dyspozycyą swoją i ludzi jemu podwładnych zachować, by wraz z nimi w tej mętnej wodzie ryby łapać. Rada zapewne upomni się o to aby ten wielki fundusz miejski powrócił pod jej zawiadywanie, pobierany był stosownie do potrzeb i używany na ich pokrycie. Zwróci także zapewne swą uwagę rada miejska na policyę, która kosztuje miasto miliony, a uorganizowaną została wolna w gromadę nieprzyjaciół, niszczącą miasto, zagrażającą wolności, życiu i majątkowi mieszkańców, która to organizacja doszła w ostatnich czasach do szczytu doskonałości. Banda ta która w imię bezpieczeństwa i porządku gwałci co chwila bezpieczeństwo i porządek, depcze wszelkie prawa, a składa się po większej części z ludzi znanej niemoralności, ma nieograniczoną władzę w ręku. Pomimo głębokiej spokojności, którą przyznać musiał sam Krzyżanowskiej, niepokoi mieszkańców, demoralizuje, przyczepia się i odziera. Wczoraj widzieliśmy sami kulawego człowieka zaaresztowanego za to że miał laskę i byliśmy prócz tego świadkiem innych bez żadnego powodu aresztowań. Jak bezprawnie policya zaczepia i więzi, jak oburza najspokojniejszych, miał

wczoraj sam rząd jeden z licznych przykładów. W kościele Kapucynów przechodzącą około policyjanta p. Wyczewską, senatorową, wdowę po ministrze sprawiedliwości, złączoną oddawna przyjacielskimi stosunkami z wielu dygnitarzami rosyjskimi, nadto kobietę w podeszłym wieku, zaczępił grubiańsko policyjant, zatrzymując ją dla czegoś dalej idzie ku ołtarzowi. W skutek jej odpowiedzi, iż policyjant miesza się w rzeczy nienależące do niego, policyjanci otoczyli ją gdy wychodziła z kościoła i pieszo przez ulice odprowadzili do komisarza cyrkulowego. Było to zresztą zwykłe bezprawie, które codziennie policyjanci popełniają, lecz tym razem trafiło na osobę dobrze widzianą u dworu. Dla tego jen. Lüders dowiedziawszy o tem, posłał oberpolicmajstra Piłsudskiego, aby ją natychmiast kazał uwolnić i przeprosić za to, iż to bezprawie ją a nie kogo innego dotknęło. Lecz senatorowa oburzona powiedziała, że niepotrzebnie ją przeprosza, gdyż owszem ona mu dziękuje, iż pokazał jej rząd w Warszawie w właściwym świetle i zbliżył do ziomeków. Ofiarowany sobie powóz oberpolicmajstra, chociaż tenże zalecał że jest zaprzężony po angielsku, odrzuciła odpowiadając, że zawsze by się w nim zbrukała.

Zarząd policyjno wojskowy wynajduje najrozmaitsze pozory do spraw których gromadzi jak największą liczbę dla osobistych korzyści. Reskrypt jen. Krizanowskaho do komisji spraw wewnętrznych nowym tego jest dowodem. Żąda w nim ażeby dyrektor Kruzenstern, wydelegował urzędnika do śledztwa w domu badań, w którym więźniowie dopuścili się karygodnego przestępstwa, przez śpiewanie w celach hymnów narodowo nabożnych. Wielkie sprawy, jak widzimy, zajmują »liberalnego i energicznego« jenerał gubernatora wojennego.

Pojutrze wyprowadzają nowy oddział więźniów, skazanych na wygnanie i służbę żołnierską, pomiędzy nimi są: Lipiński z fabryki Ratkego, Górski, Wójcik, Nestoj, Wagenfisz brat akademika w r. z. do Orenburga odprowadzonego, Edmund Wolski z fabryki na Solcu i inni. Wszyscy są odarci i doznawali obejścia się niewzględnego. Pożegnanie się z nimi, zaopatrzenie na drogę jest wielce utrudnione przez »dobroczynny« zarząd, który stara się wytepić »buntownicze« uczucia sympaty dla bliźnich i rodaków przesładowanych. Mówią, że w fabryce rządowej zarząd policyjno wojskowy rozkazał zrobić wielką liczbę (każdy po 3000 złp.) ciemnych wozów z celami. Celki mają być waziotkie, ciemne i niskie, a w jednym ma ich być 12; przeznaczone są do wywożenia więźniów. Jeżeli pogłoska o tych wozach jest prawdziwą, wnosić można, że jen. Lüders i Kryżanowskiej zamyślają długo jeszcze w Warszawie panować, i na wielką skalę rozwiną wywożenie na wygnanie. Czy ich nadzieje będą zawiedzione?

Bank polski narażony jest na wielkie straty z powodu nakazanego zniżenia kursu papierowego rubla o 10 kop. Ukaz cesarza zmusił bank polski do przyjmowania papierów rosyjskich i zamienia ich na srebro i złoto w banku petersburskim cztery razy na rok, za każdą razą po 600,000 rs. Otóż teraz wysłany został do Petersburga urzędnik z powyższą sumą, gdzie dla zniżenia kursu niedopłacono mu 63,000 rsr. Owe »zmuszone« stosunki naszego banku z Petersburgiem, dużo kosztują.

Nadeszłe z Petersburga do Warszawy telegraficzne depeche, zapowiadają ważne zmiany w osobach stojących na czele rządu w Warszawie. Prezydentem w radzie administracyjnej i w radzie stanu, a więc naczelnikiem cywilnego zarządu ma zostać margrabia Wielopolski. W książę Konstanty przyjechać ma na głównodowodzącego armią; według drugich bez tego tytułu. Mówią nadto że teraźniejszy rosyjski minister spraw wewn. p. Wałujew, ma być komisarzem cesarskim w Warszawie. Wiadomość tę podaje jeszcze jako pogłoskę, jakkolwiek przyniósł ją telegram adresowany do jen. Lüdersa, a drugi do syna margrabiego potwierdził. Czy podobna zmiana osób w zarządzie w Warszawie przyniesie zmianę systemu czy też nie? okaże bliska przyszłość. Cz.

(Dalszy ciąg o posiedzeniu rady miejskiej).

Rozbierając następnie warunek drugi, jaki powyżej dla ulepszenia służby miejskiej przywiódłem, upatrywany w powoływaniu na urzędy miejskie ludzi zdolnych świadczących miastu koniecznych usług i opieki, należy mi objaśnić, że go więcej pojmuję pod względem moralnym jak inteligencyjnym; przedtem znaleźć można usposobienie naukowe, zdolności praktyczne długą i wytrwałą pracą nabyte, jak zaparcie się samego siebie dla dobra bliźnich. Utrzymywanie względów moralnych w stosunkach publicznych miejskiej ludności, nie polega wyłącznie na podobnych zdolnościach osób powoływanych do jakiegokolwiek władzy, również ona zależy od skłonności procederystów, handlujących lub różnymi drobnymi usługami miejskimi frymarczących; złe usposobienie tej klasy przedsiębiorców, spowoduje miastu ważne straty, dotkliwe bardzo niezamożnej a najliczniejszej ludności; z tego to źródła wypływają nieustanne narzekania na nadużycie spełniane w jatkach, szynkach, straganach, targach i t. p. Władza mimo nieustannych wysiłków, jest bezwładną dla usunięcia skutków takowego położenia, którego szkodliwy pierwiastek wyrobiony na tle moralnym, jedynie tylko moralnym iekarstwem uleczytym być może. Te zaś środki moralne w gronie rady miejskiej i stanu obywatelskiego głównie znajdujemy.

Dla tego panowie, nie chcecie dobroczynne wasze dla miasta usługi, ograniczać wyłącznie na pracach biurowych, lecz niech troskliwe wasze oko, w każdym zakątku siedzib miejskich, rozciągnie opiekę ojcowską nad tą liczną ludnością, która najwięcej fizycznie i moralnie cierpiąc, tem właśnie cierpiącym położeniem, najbardziej pozbawioną zostaje zdolności uzalania i upominania się o wyrządzone krzywdy. Często obecność wasza na targach, w jatkach i innych miejscach przekupu miejskiego, dozór jakibycie przyjąć raczyli sami, czyli też za przyzwaniem w pomoc współobywateli, nad publicznym ruchem ludności miejskiej, nadzwyczajnieby ulepszył tak ujemną stronę jego usposobienia. W tych

okolicznościach składane mi objaśnienia, uwagi i wnioski, odbierałbym z uczuciem uwielbienia dla waszego obywatelskiego poświęcenia, które stanowią wzór do naśladowania, zawsze znalazłoby mnie gotowym do spożytkowania prac waszych, z największym dobrem służby miejskiej.

Prawo municypalne upoważnia radę miejską do stanowienia kwalifikacji osób w służbie miejskiej urzędujących; — tym sposobem posiadacie panowie zdolność, zapewnienia administracji miejskiej najważniejszego dla jej pomyślności warunku, polegającego na usposobieniu osób, nadzór, obrot majątku i interesów miejskich, przedstawiających.

Prawdy ogólne raz odkryte w nauce administracji, nie powinny być żadnemu z nich obcemi, zastosowanie zaś onych co do czasu i okoliczności, zależy od przenikliwości umysłowej, i od owej przyrodzonej niejako zręczności, która w każdym trudnym zawodzie znajduje sposób łatwy dla dopięcia zamierzonego celu.

Lecz należy mi w tem miejscu zwrócić troskliwą waszą uwagę na stosunek, w jakim prawo powyższe stawia was względem urzędników miejskich, będący naturalnym następstwem tego położenia, które nadając wam słuszne tytuły do rozciągania opieki nad majątkiem miejskim, zobowiązuje panów zarówno do pieczołowitości o położenie ludzi, poświęcających się usługom miasta. Każdy pożytecznie pracujący, z wszelką słusnością domagać się może, ażeby mu zapewniono możność korzystania z tego naturalnego prawa, które każe mu szukać ciągłych środków polepszenia bytu w swej pracy.

Obecnie urzędnicy magistratu i urzędów podwładnych, w podobnie naturalnym położeniu się nie znajdują, ich uposażenie, ograniczona możność awansowania, nie stanowią stosunku dostatecznie równoważącego szaleńczej dłużej, a położenie to jeszcze w ten sposób pogorszonem zostało, że władza zwierzchnia zapatrując się na literę prawa municypalnego, radzie miejskiej pozostawiającej zupełną swobodę stanowienia wysokości płacy urzędników miejskich, ogolociła ich z opieki rządu, czem pozbawieni byli nagród pieniężnych, mianowicie podniesienia etatowej płacy, które to podwyżki, ze względu na wymagania czasu, rząd we wszystkich władzach krajowych już przeprowadził.

Im zdolniejszą i pożyteczniejszą jest praca, tem wyżej płaconą być powinna, i przeciwnie, im lepiej jest płatną, tem większych od niej pożytków wymagać można.

Te powody objaśnione obecnie, skłaniają mnie, że przy formowaniu etatu kasy miejskiej, będę zmuszonym proponować wam powiększenie płacy i uposażenia magistratu, na które, w przekonaniu jak dalece konieczne są dla interesu miasta, votum swoje potwierdzające udzielić zapewne raczycie.

Z kolei przystępuję do rozbioru trzeciego warunku, wyrażającego potrzebę rozciągania w najobszerniejszych rozmiarach opieki nad interesami miasta. W nim przyjdzie nam rozwijać w zastosowaniu do miasta Warszawy, teorie bogactwa narodowego, z matematyczną pewnością w nauce ekonomii politycznej oznaczone, albowiem na takich tylko gruntownych zasadach można będzie utrwalić pomyślność obecną i przyszłą miasta.

Podług tych prawd wiemy, że bogactwo narodowe jest zawsze w prostym stosunku do wzrostu ludności i sił produkcyjnych, a zatem ludność stanowi najpierwszy warunek bogactwa, ubóstwo i niedostatek środków do zaspokojenia pierwszych potrzeb, wstrzymuje powiększanie ludności, wprzód nim jeszcze dojrzeje niszcząc znaczną część w samym jej zawiązku. Niedostatek podobny usunąć, tylko może praca, która jest pierwotnym źródłem dochodu, jest zapasem produkcyjnym, najstaranniej pomiędzy ludźmi rozdzielonym, bo każdy człowiek zdrowy i umiejący użyć swych zdolności moralnych i fizycznych, jest jego właścicielem, z tem wszystkim jest wątpliwym i niepewnym, bo tyle tylko skutecznym ile go kapitały wspierają. Kapitały stają się siłą produkcyjną i źródłem dochodu o tyle, ile zyskownie użyte, mogą się stać własnością każdego pracowitego człowieka, który znajduje zatrudnienie i sposobność zachowania sobie pewnej wartości od codziennego zużycia oszczędzonej, a z niej źródła dochodu wykształcenia. Lecz aby zostać właścicielem kapitału, niedość jest mieć chęć zbierania pewnego zapasu, trzeba jeszcze być w stanie czynienia oszczędzeń na dochodzie swoim.

Z tych prawd wypływa wniosek, że w rozwijaniu środków ogólnego bogactwa, opiekuńcza troskliwość władzy, najpierwej zająć się powinna położeniem tej klasy ludności, której środki zaopatrywania pierwszych potrzeb życia polegają na zarobku dziennym.

Człowiek żyjący z pracy rąk własnych, musi popaść w niedostatek, skoro tej pracy jest pozbawiony; słuszne i naturalne posiada prawo wymagania od społeczeństwa dostarczenia mu jedynych środków utrzymania życia tylko w pracy posiadane. W wyjątkowym położeniu kalectwa i niezdolności do pracy, zakłady dobroczynne przychodzą w pomoc ludzkości, lecz zabiegi dobroczynności, skoro tylko przedsięwziętych przez nią środków, wyższy cel nad chwilową pomoc nędzarzowi daną nie cechuje, nie przynoszą dla społeczeństwa pożytku. (Dok. nast.)

Przasnysz w Kongresówce, 30. Maja. — Dziennik Polski pisze: Józef Babski, wójt gminy Zakrzewo Wielkie w pow. przasnyskim, za szczególniejszą gorliwość w służbie rządowej, tj. za łapanie i przesładowanie ludzi, śpiewów, strojów, żałoby i za szpiegostwo miał zostać naczelnikiem powiatu.

Jako wójt gminy, był wielce szkodliwym — ale jako naczelnik tu, mógł być być zanadto niebezpiecznym. Otóż w d. 3. b. m. przestał być i szkodliwym i niebezpiecznym — bowiem z niewidomej ręki przez wystrzał z fuzji legł trupem.

Policya o tym wypadku przemilczała, nie chcąc publicznem ogłoszeniem rzucić postrachu między podobnych Babskiemu; ale sąd dochodzący przyczyny śmierci, wydał następujące ogłoszenie, w Dz. P. 108 nr. 1449 sąd pol. prostej okr. przasnyskiego:

W dzień 3. Maja r. b. o god. między 9 a 10 wieczorem we wsi Wi-

śniewie, gminie Zakrzewo Wielkie, powiecie przasnyskim w własnym mieszkaniu zabity został wystrzałem z fuzji Józef Babski wójt gminy Zakrzewo Wielkie. W rozwiniętym śledztwie badany służący Babskiego, Franciszek Ropelewski, zeznaje, iż siedząc w progu stajni usłyszał pod samem oknem Babskiego wystrzał, wskutek czego kiedy pobiegł w tę stronę, widział dwóch ludzi ubranych krótko, uciekających z pod okna do stojącej na trakcie bryczki, którą następnie oddalili się szybko traktem od Gruduska, a dalej jeszcze od Mławy do Przasnysza prowadzącym. Śladów przeciw sprawcy dokonanego zabójstwa nie pozostawili po sobie żadnych, i dlatego też w śledztwie sądowym wykryci nie zostali. Mam honor zatem uprzejmie wezwać tak władze nad porządkiem kraju czuwające, jak niemniej szanowną publiczność, aby w razie powziętej wiadomości, lub odkrytych poszlak przeciwko istotnym sprawcom zabójstwa Babskiego, o tem sądowi poprawczemu pułtuskemu, który dalszą instrukcją sprawy tej zajmuje się, donieść zechciały.

Przasnysz, 10. Maja 1862.

Podsędek Taczanowski.

Francya.

Paryż, 4. Czerwca. — Cesarz z dworem swoim wyjedzie w poniedziałek do Fontainebleau, a ztamtąd zwiedzi środkową Francją, Clermont, Ferrand, Riom, Nevers i Bourges, wróci potem do Fontainebleau i uda się do wód w Vichy.

— Objaśnienia, które dał Garibaldi w liście swoim do prezydenta izby deputowanych włoskich, okazują się uzasadnione. Wyprawa nie była wymierzona przeciw Tyrolowi ale przeciw Turcyi. Projekt był dawny. Garibaldi zaniechał go. Mazzini i spółnicy chwycili się jego i chcieli obrócić go na swoje cele.

— Patrie donosi, że wiceadmirał Jurien de la Graviere, któremu doręczono w Orizaba dymisyą i wrócił do Vera Cruz, zastał tamże drugą drugą depezę, która złagodziła cierpkość pierwszej depezy. Admirał odpisał cesarzowi w godny sposób i oświadczył, że lubo konwencją w Soledad nie uskarbił sobie pochwały cesarza, jednakowoż udało mu się tajną część swoich instrukcyi wykonać. Część tajna zmierzała do tego, aby sprzymierzeńców się pozbyć i sprawę tę dla samej Francyi zachować. Jeżeli to prawda, natenczas zadanie Francyi jeszcze bardziej byłoby zagadkowym, zwłaszcza, że korzyści z tego położenia rzeczy trudno dopatrzeć. Bodajby się cesarz w rachubach swoich nie pomylił i dla sławy oręza o tysiąc przeszło mil od ziemi francuskiej, niepostradał sławy w Europie zdrowego rozsądku. Zresztą admirał nie mogąc pojąć intencyi i polityki cesarskiej nieprzyjął ofiarowanego sobie dowództwa w drugiej depezy i wraca sam do Francyi, aby się z cesarzem rozmówić w cztery oczy.

— Mówią, że cesarz stara się przez Austrią wymóżyć na Turkach zawieszenie broni w Czarnogórze.

Włochy.

Wszystkie stronnictwa w parlamencie włoskim zaprzeczają, aby wyprawa miała wyjść po za granice Tyrolu. Garibaldi oświadczył na dniu 3. Czerwca, w piśmie do prezesa izby deputowanych, poczem Crispi powiedział, że wyprawa była przeznaczona po za morze i twierdził, że o tem rząd wiedział. Ratazzi zaprzeczył temu dodając, że wszelkiej wyprawie się oprze, ponieważ przeciwne postępowanie rzuciłoby cień podejrzenia w szczerostę postępowania rządu włoskiego. Prośli się tylko polityczni wychodźcy, chcący udać się za granicę, o zasiłek pieniężny, ale nigdy im nieprzyrzeczone ze strony rządu broni udzielić. Depretis potem oświadczył, że tylko rząd ma prawo do uzbrajania i wypowiedzenia wojny. Nazajutrz miały się rozpocząć rozprawy nad pismem Garibaldegó. W piśmie tem powiada Garibaldi, że został przez Ricasolego wezwany, gdy tenże był jeszcze prezesem ministerstwa, aby opuścił Caprerę i założył we Włoszech towarzystwo narodowych strzelców, których prezesem go zamianowano. Gabinet Ratazzego który nastąpił po Ricasolim, potwierdził to zlecenie i polecono mu jeszcze utworzyć dwa bataliony ochotników genueskich karabinierów. Mnóstwo młodzieży zgłosiło się i prosiło o przyjęcie. Gdy projekt nie doszedł do skutku, kilku z tych ochotników, nie mogących wrócić do domu z braku pieniędzy, ćwiczyło się w obrotach wojennych w Lombardyi. Rząd zawiadomiony o tem, kazał aresztować młodzież, a rządowe dzienniki dopuściły się kłamstwa twierdząc, że młodzież ta chciała wpaść do Tyrolu. Naszym przecie programem jest jedność i Wiktor Emanuel. Konstytucya narodowa powinna być uzupełniona i Włosi wymagają wojskowej organizacyi, jaką mają Prusy i Szwajcary. Wówczas korona i lud będą wolni od wpływów nieuprawnionych.

— Independance Belge donosi, w korespondencyi swej paryskiej z d. 3. Maja, że można poczytywać za rzecz urzędową, iż Prusy uznały Włochy.

Rzym, 21. Maja. — Druga dywizya zostająca pod rozkazami jenerała Girandona otrzymała rozkaz opuszczenia Rzymu. Ojciec św. był na uroczystości Wniebowstąpienia w bazylice laterańskiej wraz ze wszystkimi kardynałami i biskupami. Wczoraj przybył tu kardynał Schwarzenberg.

Rzym, 26. Maja. — Dziś rano ojciec św. jeździł do kościoła ś. Filipa Nereusza patrona Rzymu, gdzie wielka dla niego nastąpiła manifestacya. Papież przybył w galowej swojej karecie (którą już dawniej opisałem), mając przed sobą kardynałów Gargia Cuesta i de la Puente, arcybiskupów Kompostelli i Burgos. Krucyfiks na siewej mulicy poprzedzał karę. Manifestacya była rzeczywiście okazałą. Od Watykanu do kościoła ś. Filipa lud napelniał nie tylko ulice i place, ale drzwi, okna, galerie, balkony i dachy domów. Krocie chustek i chorągiewek powiewało ze wszech stron: ruch ich nad głowami tłumu i w oknach kamienic w obicia i gobeliny przystrajanych śliczny sprawiał widok. Równianki i wieńce najpiękniejszych kwiatów spadały deszczem na karę papieską; wierzch jej obwieszony złocistą koroną filigranowej roboty stał się jakby koszem kwiatów. Przeciągłe okrzyki towarzyszyły papie-

żowi: »Viva il santo Padre! Viva il Papa Re! Viva l'indipendenz della santa Sede!« Papież był mocno wzruszony; chwilami nawet powstawał, by lepiej lud widzieć i błogosławić go. W powrocie do Watykanu ta sama się manifestacya powtórzyła.

Mowa ojca św. do zgromadzonych całego świata biskupów miana na konsystorzu d. 22. Maja była pełna najsmętniejszych przeczuć. Ojciec św. rzekł między innymi do zebranych pasterzy, że jest niewymownie ucieszony ich przytomnością, ale że wkrótce może nastaną czasy, iż nie tylko będzie mógł widzieć ich około siebie, ale i pisywać do nich. Poleciał im, by się modlili za księdzem Caputo biskupem z Ariano (który był w orszaku króla w Neapolu) i żeby każdy mszą za niego odprawił, błagając Boga o jego upamiętanie się.

Margrabia Lavalette mówił swoim znajomym w Paryżu 19. Maja, iż jest na wyjeździe do Rzymu; ale p. Billault rzekł do wysoko położonej osoby: »Widać, że margrabiemu spieszniej jak cesarzowi; nie może jechać, bo instrukcyje jego nie są jeszcze gotowe.« P. Thouvenel powiada, iż biskupi w Rzymie zgromadzeni nie ośmielą się uczynić żadnego kroku, żadnego oświadczenia, żadnej manifestacyi przeciwnej polityce francuskiej. Utrzymują, iż kilku biskupów francuskich otrzymało od cesarza polecenie perswadowania papieżowi i kolegom swoim, by nieroztropnych kroków nie czynili, itd.

Ksiądz Dupanloup biskup orleański ma mieć w przytomności papieża i biskupów całego świata, kazanie o unii wschodniego kościoła z katolickim. Słynny mówca będzie kazał w kościele św. Jędrzeja della Vale.

Ameryka.

Podaliśmy korespondencyę z Hawany zamieszczoną w Monitorze oraz notę pełnomocników francuskich z d. 13. Kwietnia do meksykańskiego ministra spraw zagranicznych, wyłuszczającą powody osobnego działania w Meksyku, pomimo, że wojska mocarstw sprzymierzonych kraj ten opuszczają. Chcąc uzupełnić zapatrywanie się na obecną sytuacyę sprawy meksykańskiej powtarzamy z Morning Post następujący list pełnomocnika i naczelnego dowódcy ekspedycyjnej armii hiszpańskiej jenerała Prim, hr. Reus, pisany do jednego z jego przyjaciół Francuzów:

Orizaba, 14. Kwietnia 1862.

»Kochany przyjacielu! Wiesz oddawna, że los nieugięty silniejszym jest od woli ludzkiej. Gdybym wątpił o tem, przekonałbym się z tego co nas tu spotkało. Przymierze potrójne już nieistnieje. Wojsko cesarskie pozostaje w tym kraju, aby utorować drogę do tronu dla arcyksięcia Maksymiliana — jakież urojenie! — podczas gdy wojsko angielskie i hiszpańskie kraj opuszczają. Ty co znasz przywiązanie moje do cesarza i mój prawdziwie braterski szacunek jaki mam dla waszych walecznych żołnierzy i dla wszystkiego co dotyczy Francyi, możesz pojąć całą gorycz mej duszy, gdy jestem zmuszonym opuszczać pole bitwy, opuszczać moich towarzyszy, kiedy zawsze marzeniem mojem było walczyć za tę samą sprawę co i Francuzi i na tem samym polu bitwy.

Zaprzeczyc niemożna jednak, że komisarze cesarscy odstąpili zupełnie od ugody londyńskiej, w zamiarze działania na własną rękę. Pozorem była opieka, jaką dać chcieli emigrantom meksykańskim: Almontemu i innym, którzy przybyli do Vera-Cruz, mówiąc, że celem ich jest obalenie rzeszypolitej i utworzenie monarchii na korzyść arcyksięcia Maksymiliana.

Od konferencyi w d. 10. na pięć dni przed układami z rządem p. de Saligny oświadczył, iż niechce traktować z rządem Jurazesa.

W ostatnim wywodzie słownym, wszystko było dobrze wyrażone, wszystko dobrze udowodnione in extenso jak mówią dyplomaci, a dokument ten wystarczy, aby świat mógł osądzić kto miał słuszość a kto niesłuszość.

Co do mnie Hiszpana, pojąc możesz łatwo, że niemogłem popierać zmiany radykalnej systemu politycznego w tym kraju, gdyby miano mu narzucić panowanie księcia austriackiego.

Sprzymierzeni przybyli związani ugoda londyńską i niemogliśmy się odłączać bez ubliżenia sobie.

Musiałem cofnąć się z mojem wojskiem. Będę czekał rozkazu mego rządu w Hawanie i mogę wrócić do Europy ku końcu Września lub Października.

Niemam czasu więc kończę. Pamięć moją znajomym. Twój miły sercem

Prim.

— Monitor odpowiadając na czynione rządowi francuskiemu zarzuty pod względem postępowania jego obecnego w Meksyku, powołuje się na ugoda londyńską i instrukcyje dane nowym pełnomocnikom:

»Okoliczności, które wpłynęły na ostatnie postanowienie pełnomocników cesarza w Meksyku są przedmiotem rozmaitego oceniania przez prasę francuską i obcą. Zdaje nam się być w porę dla oświecenia opinii publicznej, powtórzyć tu warunki ugody londyńskiej, i instrukcyje jakich się p. de Saligny i wiceadmirał Jurien de la Graviere trzymają, niechcąc wchodzić w układy z pełnomocnikami p. Juarez i posuwając wojsko nasze na Meksyk. Czerpiemy przytoczenia te z dokumentów dyplomatycznych, które przedłożone były senatowi i ciału prawodawczemu przy otwarciu sesyi.

Oto naprzód wstęp ugody z 31. Października, który wykazuje dwójaki cel wspólnego działania Francyi, W. Brytanii i Hispanii:

»Najj. cesarz Francuzów, Najj. królowa hiszpańska i Najj. królowa W. Brytanii i Irlandyi, znalazłszy się przez arbitralne i przesładowcze postępowanie władz rzeszypolitej meksykańskiej w potrzebie wymagania od tych władz skuteczniejszej opieki nad osobami i własnością ich poddanych, jakoteż wykonania zobowiązań względem nich zaciągniętych przez rzeszypolitą meksykańską, postanowili zawrzeć pomiędzy sobą ugoda w celu skombinowania wspólnego swego działania i dla tego zamianowali pełnomocnikami swymi, jako to: itd.

Art. 1 i 2 tej ugody brzmią:

Art. 1. Najj. cesarz Francuzów, Najj. królowa hiszpańska i Najj. królowa W. Brytanii i Irlandyi zobowiązują się, zaraz po podpisaniu niniejszej ugody, uczynić potrzebne postanowienia wysłania na brzegi meksykańskie siły lądowe i morskie, których ilość oznaczoną będzie za pomocą następnej wymiany not pomiędzy rządami, których atoli ogół wystarczyć powinien do wzięcia i zajęcia różnych twierdz i pozycji wojskowych wybrzeża meksykańskiego.

Dowódcy sił sprzymierzonych będą prócz tego upoważnieni do dokonywania innych działań, które na miejscu uważane będą za najważniejsze do urzeczywistnienia celu określonego na wstępie niniejszej ugody a mianowicie do zapewnienia bezpieczeństwa obcych rezydentów.

Art. 2. W. strony kontraktujące zobowiązują się, nie starać się przez użycie środków zapobiegających, przewidzianych niniejszą ugoda, o żaden nabytek terytorium, ani o żadną wyłączną korzyść, ani też nie wywierać na sprawy wewnętrzne Meksyku żadnego wpływu, któryby naruszał prawa narodu meksykańskiego pod względem obrania i swobodnego ustalenia formy swego rządu.

Znaczenie jakie rząd cesarski przywiązywał do tych rozporządzeń, określone jest w następującym wyjątku z instrukcji, jaką minister spraw zagranicznych przesłał w d. 11. Listopada r. z. admirałowi p. Jurien de la Gravière a która równocześnie udzieloną była gabinetom londyńskiemu i madryckiemu.

Interes godności naszej i uwagi czerpane z okoliczności klimatycznych Meksyku, wymagają łącznie rychłego i stanowczego rezultatu. W przewidzeniu głównie tej ewentualności oddany zostaje pod rozporządzenie korpus wojska lądowego, które wraz z innymi kontyngensami wojskowymi, nastęrcy sprzymierzonymi środki rozszerzenia zakresu swego działania. Rząd cesarski przypuszcza, że bądź dla osiągnięcia rządu meksykańskiego, bądź aby skuteczniejszym uczynić skarcenie jego za pomocą wzięcia w posiadanie jego portów, znaleźć byś się pan mógł w potrzebie urzędowania pochopu w głąb kraju, któryby doprowadził, gdyby tego wymagała konieczność, aż do samego Meksyku. Zaledwo że nie za zbyt duże uważam dodać, że i inny powód mógłby cię do tego skłonić a tym jest potrzeba czuwania nad niebezpieczeństwem naszych rodaków, w razie gdyby było zagrożeniem na jakim bądź punkcie terytorium meksykańskiego, do którego dotrzeć by się dało.

Mocarstwa sprzymierzone nie zamierzają, jak panu powiedziałem żadnego innego celu prócz tego, który jest wyrażony w ugodzie; wstrzymują się od pośrednictwa w sprawy wewnętrzne kraju, a mianowicie wywierać nie będą żadnego parcia na wolę ludności pod względem obrania sobie rządu. Są jednak niektóre przypuszczenia, które nasuwają się naszej przeczności i które musieliśmy zbadać. Staćby się mogło że obecność sił sprzymierzonych na terytorium meksykańskim skłoni część rozsądną ludności, znuzoną anarchią a chciwą porządku i spokojności, do usiłowania utworzenia w tym kraju rządu, przedstawiającego rękojmię siły i trwałości, których brakowało rządowi jakie następowały po sobie od chwili oswobodzenia. Mocarstwa sprzymierzone mają wspólny i widoczny w tym interes, aby Meksyk wyszedł z stanu społecznego rozkładu, w jakim jest pogrążony, który paraliżuje wszelki rozwój i bezowocnymi czyni dla niego samego i dla reszty świata wszelkie skarby, jakimi opatrność uposażyła tę ziemię uprzywilejowaną i zmusza ich uciekać się peryodycznie do wypraw kosztownych, aby przypomnieć władzom przemijającym i nieroztropnym obowiązki rządów. Interes ten winien ich skłonić do tego, aby nie zniechęcali zamiarów tego rodzaju, jakie panu wskazałem i niepowinieneś odmawiać im zachęty i poparcia moralnego, gdy przez stanowisko ludzi, którzyby w nich brali udział i przez sympatyę, jakaby napotykała w masie ludności, przedstawiały możebność udania się pod względem ustalenia porządku rzeczy, mogącego zapewnić interesom rezydentów zagranicznych opiekę i rękojmię, jakich im brakowało dotąd.

— *Opinion Nationale* zamieszcza następujący artykuł przeciw interwencji Francji w sprawach wewnętrznych Meksyku:

Spory jakie powstały w Meksyku pomiędzy reprezentantami trzech mocarstw, zaczynają rzucać niejakie światło na rzeczywisty cel tej szczególnej wyprawy. Trzy mocarstwa porozumiały się według brzmienia ugody londyńskiej w celu zapewnienia, za pomocą wspólnego działania, skutecznej opieki osobom i własności swych rodaków w Meksyku. Strony kontraktujące zobowiązały się tą ugoda, nie tylko nie szukać dla siebie żadnej wyłącznej korzyści, lecz niewywierać na sprawy wewnętrzne Meksyku żadnego wpływu, któryby przynieść mógł uszczerbek prawu narodu meksykańskiego, obrania i swobodnego ustalenia formy swego rządu.

Dzisiaj Anglia i Hiszpania odłączają się od Francji. Dla czego? Według listu z Hawany do *Monitora*, a który wszystkie dzienniki powtórzyły, reprezentanci: hiszpański i angielski odłączyli się od Francji opierając się na tem, że obecność generała Almonte zmienia wszelkie warunki traktatu londyńskiego i że Meksykianie przybyli z nim objawiają uroszczenia, jakich reprezentanci hiszpański i angielski nie mają popierać.

Z analizy podanej w tymże samym liście, odpowiedzi agentów francuskich, okazuje się; zaprzeczają w ogólnych wyrażeniach, jakoby cesarz miał zamiar narzucić siłą rząd monarchiczny Meksykowi. Jednak nie chcą się odłączyć od generała Almonte i oświadczają że nie chcą traktować z rządem Juareza.

List generała Prima tłumaczy jasno misję generała Almonte. Generał i emigranci którzy mu towarzyszą przybyli aby zbudować tron dla arcyksięcia Maksymiliana i w tej chwili wojsko francuskie w tym działać ma celu.

Z przeproszeniem *la Patrie* i *Constitutionnela* zdaje nam się że nie chcąc traktować z rządem istniejącym a dawać urzędową opiekę emigrantom, którzy głośno objawiają zamiar zniesienia formy

instytucji narodowych, jestto odstępować od ducha artykułu 2go ugody londyńskiej, której ściśle i kategoryczne zobowiązania wskazaliśmy wyżej. Pełnomocnicy francuscy według listu przesłanego do *Monitora* nazwali niedorzeczną potwarzą projekt przypisywany przez Hiszpanów i Anglików rządowi francuskiemu. Że to jest niedorzeczne, zgadzamy się, ażeby potwarzą się pokazało, pragniemy. A jednak przyzna każdy, a przynajmniej szczególną jest rzeczą że po urzędowym zaprzeczeniu, dowódca hiszpański tłumacząc przyjacielowi swemu odwrót swego wojska, używa tego frazesu: »Wojsko cesarskie pozostaje tu, aby zbudować tron dla arcyksięcia Maksymiliana.«

Zresztą i aby nikt niemógł wątpić o twierdzeniu generała Prima, *la Patrie*, która wyraża w Paryżu myśl, jaka w Orizabie podyktowała agentom naszym obrane postanowienie, powiedziała wczoraj:

Stronnictwo monarchiczne obrało sobie za neczelnika generała Almonte. Pięciu generałów uznało jego władzę, stanęło pod jego dowództwem z swym wojskiem i ogłosiło usunięcie Juareza.

Jak tylko Francuzi przybędą do stolicy, generał Almonte zostanie uznany szefem rządu prowizorycznego meksykańskiego; zgromadzenie ustawodawcze, wybrane głosowaniem powszechnem wolno objawionem, zbierze się w Meksyku i ogłosi stanowczą wolę ludu.

Wszyscy kupcy, przemysłowcy, wielcy właściciele, duchowieństwo, sprzyjają stronnictwu monarchicznemu, którego tryumf zdaje się być pewnym. Stronnictwo to, poparte przez Francję, jest stronnictwem cywilizacji, porządku i wolności.

Brać pod swoją opiekę emigrantów, głosić z niemi razem i wstępując w ich ślady, potrzebę zmiany radykalnej instytucji w Meksyku i nie chcąc traktować z rządem istniejącym, jestto ograniczać się na zapewnieniu opieki i własności swych rodaków; nie jestto przeciwnie wbrew ugodzie londyńskiej, wywierać wpływ na sprawy wewnętrzne Meksyku, mogący przynieść uszczerbek prawu narodu, obrania i swobodnego ustalenia formy swego rządu?

Postawić tak kwestję jestto rozwiązać ją.

Niechodź więc już ani o ugodę londyńską, ani o opiekę rodaków, ani o potrójne przymierze. Francya sama zamierza zbudować tron dla arcyksięcia Maksymiliana.

Constitutionnel i *Patrie*, przypuszczone do wyższych tajemnic, powinnyby nam wskazać korzyści, jakie spłynąć na nas mają z podobnego kroku. Co do nas, zostawieni własnemu światłu, z trudnością wyobrazićbyśmy sobie mogli coś więcej niewytłumaczonego.

Niemówimy o równowadze naszego budżetu, zwichnionej już przez sprawę meksykańską, podczas gdy z największą trudnością poszukiwane są środki w Paryżu ustalenia jego.

Niemówimy o mieszanju się bezprawnem, bez interesu, bez powodu, bez pozorów, które nas połączą w ślad za kilku emigrantami w wyprawę bez końca.

Albo wyprawa meksykańska jest prostą i czystą aberracją, albo jest wykupnem za Wenecję.

Lecz jakże sądzić, aby Austria zamieniła posiadanie Wenecji za tron hipoteczny, za morzami, łatwy zapewne do zdobycia, niemożliwy pod względem obrony i zachowania go, za tron, który, dwa lata nieupłynie, a będzie celem pożądań Stanów Zjednoczonych, który byłby dla Austrii kłopotem, niebezpieczeństwem, powodem do wojny, i opieka nad którym wymaga marynarki i pieniędzy, których nie ma.

Czyż Francya da zaręczenie za Austrię? Czyż jej zapewni posiadanie Meksyku? Przypuśćmy, że tak będzie, a więc po pewnym upływie czasu niezawodna wojna pomiędzy Francją i Stanami Zjednoczonymi. A że Stany Zjednoczone w tej chwili mają znaczną siłę zbrojną, że graniczą z Meksykiem, od którego dwa tysiące mil nas dzieli, możemy potrącając wydatek na wojnę krymską, wyobrazić sobie, ileby nas kosztowała wojna, w której zwycięstwo nawet nieby na korzyść naszą nie rozstrzygło, i byłoby tylko przewleczeniem, gdyż siła rzeczy i położenia byłaby przeciw nam.

Jeżeli ma być Wenecya zdobytą w Meksyku, sto razy lepiej byłoby, gdyby była zdobytą we Włoszech. Kilka miesięcy kampanii, 500 lub 600 milionów wydatków zakończyłoby sprawę. Podobna wyprawa niepociągnęłaby za sobą ani niebezpieczeństw, ani kosztów, ani klęsk handlowych, które byłyby nieuniknionym wynikiem zatargów z Ameryką północną.

Times miał słuszną żartując sobie z nas i z naszych zdobywczych uroszczeń.

Nie trzeba Francji mówić on, wielkich wysiłków, aby obalić rząd, przeciw któremu ma wystąpić do walki; lecz gdy się to stanie, będzie zapewne bezsilną zastąpić go innym rządem jak swoim.

Ten prognostyk ma zastraszające prawdopodobieństwo za sobą. Iść do Meksyku, to nic, żołnierze nasi już tam są bezwątpienia. Lecz wyjść z niego, to rzecz inna. Nikt bezkarnie nie bierze na swe barki brzemienia spraw całego kraju, nie składa go szczególnie dobrowolnie, a Bóg wie do jakich następstw logika francuska, wychodząc z nieszczęśliwego założenia, może nas doprowadzić i pociągnąć.

Sesja nie ukończyła się. Senat i ciało prawodawcze są jeszcze zgromadzone; dyskusya nad budżetem spraw zagranicznych, wojny i marynarki może dać powód do interpelacji i spowoduje jak się spodziewamy wyjaśnienia, które się stały dla opinii publicznej prawdziwą potrzebą. Kraj widzi się postawionym nad brzegiem pochyłości ku wydatkom bez granic i zawikłaniom bez celu. Czas jest wiedzieć czy tylko idziemy dać opiekę naszym rodakom i naukę Meksykanom, lub czy zazdroszcząc sławy nabytej przez księcia Angouleme w Hiszpanii, idziemy do Meksyku przywrócić tron i wzmacnić ołtarz.

Poczty osobowe odchodzące z Poznania:
do Strzałkowa, na Swarzędz, Kostrzyn, Neklą i Wrześnią o godzinie 12 min. 30 w nocy,
(Dodatek.)

do Skwierzyny, na Tarnowo, Bytyn, Pniewy i Górzyn o godzinie 6 min. 30 rano,
 do Trzemeszna (Torunia), na Swarzędz, Kostrzyn, Wierzyce i Gniezno o godzinie 8 z rana,
 do Kostrzyna, na Kurnik, Śrem, Dolsk, Borek i Koźmin o godzinie 8 z rana,
 do Kargowy, na Stęszewo, Grodzisk, Rakoniewice i Wolsztyn o godz. 8 z rana,
 do Nakła, na Owinska, Mur. Goślinę, Rogoźno, Wągrowiec i Kcynią o godz. 9 z rana,
 do Pleszewa, na Swarzędz, Kostrzyn, Środę, Nowemiasto i Jarocin o godz. 10 min. 30 z rana,
 do Gniezna, na Swarzędz, Kostrzyn i Wierzyce o godz. 1 min. 30 po poł.
 do Cylichowy, na Stęszewo, Grodzisk, Rakoniewice, Wolsztyn i Kargowę o godz. 6 min. 45 wiecz.,
 do Obornik o godz. 7 wiecz.,
 do Skwierzyny o godz. 7 min 30 wiecz.,
 do Krotoszyna o godz. 8 wiecz.,
 do Ostrowa; na Swarzędz, Kostrzyn, Środę, Nowemiasto, Jarocin, Pleszew i Sobótkę o godz. 9 wiecz.,
 do Wągrówca, na Owinska, Mur. Goślinę i Rogoźno o godz 10 min. 30 wiecz.,
 do Gniezna (Torunia) o godz. 11 wiecz.

Pociągi osobowe na kolei żelaznej w Poznaniu.

Przychodzą do Poznania:

z Krzyża rano . . . . . o godz. 6 min. 40
 wieczorem . . . . . » 6 » 45
 z Wrocławia rano . . . . . » 12 » 5
 wieczorem . . . . . » 9 » 55

Odchodzą z Poznania:

do Wrocławia rano . . . . . o godz. 6 min. 30
 wieczorem . . . . . » 5 » 12
 do Krzyża rano . . . . . » 12 » 12
 wieczorem . . . . . » 9 » 39

Przybyli do Poznania dnia 6. Czerwca.

HOTEL DU NORD: Moszczeński z Jeziorek, Leonhard z Starogardu, Oppolenser z Wrocławia, Brandt z Warszawy.
 OEHMIGA HOTEL FRANCUSKI: Grabski z Rusiborza, Trampczyński z Srody, Heitner z Berlina, Antoniewicz i Kutzner z Koźmina.
 HOTEL PARYSKI: Ciesielski z Sosnówka, Sypniewski z Piotrowa, Budzyński z Kteryki, Wolański z Pakości, Zablocki z Chwałęcinka, Pławiński z Żydowa, Jasiński z Ostrowitego, Koperski z Rumiejek.
 HOTEL BERLINSKI: Schink z Wrocławia, Müller z Głogowa, Koepke z Szczecina, dziekan Dydyński z Kłocka, Mansfeld z Psarska, Konrath z Kutna.
Z dnia 7. Czerwca.
 BAZAR: Szaniński z Mościewa, Kierski z Podstolic, Błociszewski z Przecławia, Niezychowski z Nowego, Stablewski z Zalesia, Radoński z Kociałkowiejórki, Łącki z Konna, Walewski z Polski, Suchorski z Osieka, Dulińska z Sławna, Polczyńska z Zakrzewa, Lipska z Uzarszawa.
 BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Jouanne z Lussowa, Hohenstein z Szczecina, von Kahl, Müller i Kleinert z Berlina, Hirsch z Gústern.
 HOTEL DU NORD: Wolniewicz z Dembieca, Wilkoński z Lechlina, Szumann z Huty starej, Zeroński z Brzozy, Kościelski z Smielowa.
 POD CZARNYM ORŁEM: Szoldrzyńska z Golina, Zawadzki z Kościana, Krzyński z Brodnicy, Kamiński z Zajczkowa.
 HOTEL PARYSKI: Jordan z Rawicza, Jordan z Różagóry, Walsleben z Dąbrówki kość.
 HOTEL BERLINSKI: Schink z Wrocławia, Müller z Głogowa, Koepke z Szczecina, Dydyński z Kłocka, Mansfeld z Fraszków, Konrath z Kutna, Toporowski z Grodziska, Weiss z Pniew, Just z Wielenia, Kamiński z Trzemeszna.
 POD TRZEMA LILIAMI: Ruster z Sremu.
 POD BARANKIEM: Jakubik z Gr. Blattnitz, Grzesiński z Czarnowka,
 W MIESZKANIU PRYWATNEM: Lympius z Halberstadt, Lympius z Greiffenberga, ul. Młyńska nr. 14.

Wypowiedzenie

wylosowanych do spłacenia gotowizną 3 1/2 % listów zastawnych W. Ks. Poznańskiego.

Przy odbytem w dniu dzisiejszym losowaniu 3 1/2 % listów zastaw. do funduszu umorzenia po-trzebnych wyciągnięte zostały następujące nra:

Nr. list. zast.		D o b r a		Powiat.
bież.	amort.			
A. na 1000 Tal.				
9	5900	Budziszewo	Oborniki	
6	4352	Borowo	Kościan	
1	3897	Bozejewo	Sroda	
3	5251	Chludowo	Poznań	
5	117	Chobienice	Babimost	
66	6148	Chocieszewice	Krobia	
13	83	Czerwonawieś	Kościan	
31	6113	Chocieszewice	Krobia	
15	6076	Czestram v. Golejewko	dito	
20	132	Chobienice	Babimost	
4	2962	Drzewce stare	Wschowa	
4	1217	Drzęczkowo	dito	
9	1134	Dzwonowo	Wągrowiec	
13	2633	Działyń	Gniezno	
10	3562	Dłoń v. Dłonie	Krobia	
1	183	Dębicz	Sroda	
2	1531	Domasław mały	Wągrowiec	
13	6246	Gorzyczki	Kościan	
23	3886	Gorastowo	dito	
7	4115	Gołaszyn	Oborniki	
8	5284	Jasienie	Kościan	
5	3764	Iwno	Sroda	
4	5191	Kadzewo	Srem	
2	349	Kembłowo	Września	
3	2967	Kunowo	Szamotuły	
6	1265	Kurowo i Gwiazdowo	Odolanów	
6	2605	Kołaczkowo	Gniezno	
5	137	Kobylniki	Kościan	
4	3532	Lubowo	Gniezno	
12	389	Łęka wielka	Krobia	
21	398	dito	dito	
90	5791	Lubasz	Czarnków	
4	2685	Lussowo	Poznań	
2	2518	Międzylisie	Wągrowiec	
4	1988	Mikołajewice	Gniezno	
6	1880	Młynów	Odolanów	
4	1159	Mieleszyn	Gniezno	
4	1031	Miedzianowo	Odolanów	
12	338	Miłosław	Września	
83	4895	Nowe ogrody i Długie	Wschowa	
4	6369	Nietrzanowo	Sroda	
3	3468	Niedźwiady	Wągrowiec	
21	5432	Owinska	Poznań	
27	5438	dito	dito	
63	4593	Osiek	Kościan	
9	1071	Przybysławice	Odolanów	
26	1190	Pogrzybowo	dito	
4	3037	Psarskie	Szamotuły	

Nr. list. zast.		D o b r a		Powiat.	Nr. list. zast.		D o b r a		Powiat.
bież.	amort.				bież.	amort.			
11	4245	Pawłowice		Wschowa	58	3807	Gorastowo		Kościan
16	4250	dito		dito	14	2386	Górka kociałkowa		Sroda
8	2349	Podlesie kościelne		Wągrowiec	13	2372	Gwiazdowo		dito
12	5628	Rusocin		Śrem	16	2578	Jaworowo		Gniezno
5	3777	Rostworowo		Poznań	21	5201	Jasienie		Kościan
6	2490	Rusiborz		Sroda	6	2987	Konarzewo		Krobia
1	2583	Sokolniki wielkie		Szamotuły	14	5111	Kadzewo		Srem
7	2502	Siekierki		Sroda	26	931	Kruchowo		Mogilno
4	5773	Srebrnegórki		Wągrowiec	31	3213	Kuklinowo		Krotoszyn
10	3148	Sławno		Czarnków	9	4492	Kowalewo		Chodzież
10	6464	Szymanowo		Srem	2	3354	Kamieniec		Gniezno
13	6215	Siedlemin		Pleszew	6	6175	Kaczkowo małe		Wągrowiec
16	6388	Szlachcin		Sroda	34	727	Kromolice		Krotoszyn
1	4158	Skrzypno I. i II. i Wola duchowna		Pleszew	9	6200	Konarskie		Srem
1	2557	Sadowie		Pleszew	18	4752	Lipno		Kościan
5	4036	Smielowo		Odolanów	6	4456	Łubówko		Gniezno
14	1922	Turew v. Turwia		Szamotuły	13	833	Lwówek		Buk
13	2798	Trzebaw		Kościan	108	5695	Lubasz		Czarnków
9	2671	Tarnowo		Poznań	38	3763	Łaszczyn		Krobia
12	5313	Trzuskotowo		Sroda	12	941	Mierzewo		Gniezno
5	3688	Wituchowo		Poznań	38	6309	Mchy		Srem
16	3085	Wojciechowo i Łowen- cice		Międzychód	26	4984	Mielno		Gniezno
5	3250	Wiatrowo		Srem	20	5858	Młodziejewice		Września
7	1579	Wróblewo		Wągrowiec	14	2426	Obora		Gniezno
3	6434	Wieszkowo v. Wielkowo		Szamotuły	91	4541	Osiek		Kościan
7	279	Wrotkowo		Szamotuły	41	5321	Owinska		Poznań
49	4016	Wojnowice		Kościan	49	5329	dito		dito
B. na 500 Tal.					37	1025	Pogrzybowo		Odolanów
14	453	Baborówko		Buk	49	1037	dito		dito
21	1948	Białokosz		Szamotuły	15	5008	Przylepki		Srem
11	2362	Bielewo		Międzychód	8	6364	Pakosław		Buk
19	5968	Brzezie I. i II.		Kościan	28	4005	Padniewo		Mogilno
20	1447	Chwałkowo		Pleszew	15	2264	Rusiborz		Sroda
22	3028	Chocicza		Krobia	15	552	Recz		Wągrowiec
10	4682	Chyby		Pleszew	28	4866	Rogowo		Mogilno
25	1108	Chwalibogowo		Krobia	11	1302	Rudki		Szamotuły
27	3185	Chorynia		Pleszew	49	5561	Sowina kościelna		Pleszew
33	3191	dito		Poznań	9	1713	Skoraszewice		Krobia
6	1040	Czachóry		Września	23	4958	Stawiany		Wągrowiec
20	534	Chwałkowo		Kościan	20	3531	Słaskowo		Krobia
87	4912	Czarniejewo		dito	22	3005	Sławno		Czarnków
32	160	Dąbrowa		Odolanów	11	5992	Sworowo		Krobia
17	6208	Dąbrowka		Gniezno	63	3658	Smogorzewo		dito
25	6216	dito		dito	16	4437	Tunowo		Wągrowiec
25	1703	Drobnin		Babimost	28	1669	Turew vel Turwia		Kościan
63	3851	Dakowy mokre		Krobia	32	5223	Trzuskotowo		Poznań
14	4570	Dzienczyno		dito	19	676	Urbanowo		Buk
9	1353	Domasław mały		Wschowa	43	2847	Ujazd i Łęka mała		Kościan
12	1356	dito		Buk	21	952	Wiśniewo		Wągrowiec
11	715	Fabianowo		Krobia	26	957	dito		dito
17	5606	Gorzewo		Wągrowiec	33	5071	Wroniawy		Babimost
23	5612	dito		dito	24	1400	Wróblewo		Szamotuły
14	3581	Grodzisko		Pleszew	17	3598	Wituchowo		Międzychód
5	1975	Gołun		Oborniki	9	5641	Wierzyce		Gniezno
28	764	Gutowy wielkie		dito	39	4006	Wapno		Wągrowiec
				Pleszew	14	2613	Węgy II.		Odolanów
				Sroda	25	2948	Xiąż		Srem
				Września	21	254	Zalesie		Krobia

Nr. list. zast.		D o b r a .	Powiat.	Nr. list. zast.		D o b r a .	Powiat.	Nr. list. zast.		D o b r a .	Powiat.
bież.	amort.			bież.	amort.			bież.	amort.		
C. na 200 Tal.											
13	5432	Arkuszewo	Gniezno	54	3008	Grzybowo Chrzanowice	Gniezno	93	3995	Kotlin	Pleszew
61	1892	Białcz i Skóraczewo	Kościan	65	3019	dito	dito	105	4007	dito	dito
33	5705	Brzezie I. i II.	Odolanów	13	2176	Grzuchowo I. II.	dito	78	1078	Lubasz	Czarnków
32	1197	Brodowo	Sroda	20	48	Grzymysławice	Września	53	3794	Modliszewo	Gniezno
30	639	Brody	Buk	23	51	dito	dito	56	3797	dito	dito
30	520	Chwałkowo	Gniezno	28	56	dito	dito	31	3728	Marcinkowo górne	Mogilno
132	4815	Czerniejewo	dito	40	1852	Godurowo	Krobia	44	1520	Marcinkowo dolne	dito
144	4827	dito	dito	49	1861	dito	dito	54	1594	Morkowo	Wschowa
19	2351	Czerlin	Wągrówiec	31	5111	Gądko	Srem	56	5204	Młodziejewice	Września
21	2353	dito	dito	113	4194	Gorastowo	Kościan	46	3968	Myszkowo	Szamotuły
30	2501	Czeszewo	dito	89	5934	Gutowy I. II.	Pleszew	54	1977	Niechtód	Wschowa
30	5640	Czarnotki	dito	46	2601	Górka kocialkowa	Sroda	140	4467	Osiek	Kościan
24	4274	Dobczyn	Sroda	50	1080	Grąblewo	Buk	82	1131	Ociąż I. i II.	Odolanów
19	807	Dzwonowo	Srem	38	854	Gącz	Wągrówiec	27	2472	Ostrowite	Mogilno
80	3807	Dakowy mokre	Wągrówiec	40	856	dito	dito	22	1062	Odrawąż	Gniezno
52	2331	Działyn	Buk	43	2841	Jaworowo	Gniezno	156	418	Owieczki	dito
35	3223	Gołuchowo	Gniezno	48	2846	dito	dito	28	3216	Poklatki	Sroda
65	5256	Gryżyna	Pleszew	49	2034	Krośna	Srem	32	3220	dito	dito
29	4031	Gołaszyn	Kościan	72	692	Kromolice	Krotoszyn	114	1332	Pogrzybówo	Odolanów
14	4569	Gembice	Oborniki	40	4277	Kochłowy	Ostrzeszów	59	4580	Przybysław	Września
13	4197	Grabonóg	Krobia	44	4281	dito	dito	63	4584	dito	dito
71	3760	Gorastowo	dito	18	1624	Koronowo	Wschowa	37	5091	Pomarzany kościelne	Gniezno
76	3765	dito	dito	19	1625	dito	dito	43	5328	Rogaszyce	Ostrzeszów
83	3772	dito	dito	15	1897	Kempa	Szamotuły	72	1995	Rabin	Kościan
12	3170	Gwiazdowo	dito	68	4142	Karsy	Pleszew	33	2097	Rybowo	Wągrówiec
40	2422	Gościejewo	Sroda	69	4105	Kotlin	dito	41	1609	Rudki	Szamotuły
24	3139	Jurkowo	Krotoszyn	18	2184	Lechlin	Wągrówiec	214	238	Stoleżyn	Wągrówiec
13	1667	Jarostawiec	Kościan	32	2298	Lubrze	Sroda	230	254	dito	dito
19	1673	dito	Kościan	19	1919	Łąg	Srem	240	264	dito	dito
68	3188	Kuklinowo	Sroda	44	3843	Modliszewo	Gniezno	245	269	dito	dito
30	3863	Kochłowy	dito	16	532	Odrawąż	dito	36	2186	Śliwniki	Odolanów
18	4330	Kłony	Krotoszyn	20	2200	Ostrowite	Mogilno	41	4533	Sońnica	Krotoszyn
61	3686	Kotlin	Ostrzeszów	122	4749	Osiek	Kościan	34	702	Sokolniki małe	Szamotuły
18	4213	Lipnica	Sroda	27	3171	Popówko	Oborniki	47	4950	Swierczyna	Wschowa
23	2025	Lubrze	Pleszew	20	179	Pijanowice	Krobia	51	4954	dito	dito
66	3736	Łaszczyn	Szamotuły	67	733	Pudliszki	dito	75	3026	Trzebaw	Poznań
23	1650	Małachowo	Sroda	71	737	dito	dito	111	2012	Turew vel Turwia	Kościan
40	2647	Mielżyn	Krobia	13	1934	Parczewo	Odolanów	44	4482	Usarzewo	Sroda
75	3048	Murzynowo kościelne	Srem	28	800	Przybysławice	dito	33	2339	Wyszki	Pleszew
41	5004	Nekla	Gniezno	58	4991	Rogowo	Mogilno	25	3181	Wilkonice	Krobia
26	5894	Nieszawa	Sroda	50	1657	Rabin	Kościan	55	3905	Wydzierzewice	Sroda
126	4766	Nowe ogrody i Długie	dito	37	2634	Runowo	Wągrówiec	146	777	Wilkowo niemieckie	Wschowa
109	4486	Osiek	Oborniki	48	5434	Rusocin	Srem	101	3366	Xiaż	Srem
47	699	Pudliszki	Kościan	25	1770	Rybowo	Wągrówiec	51	792	Zalesie	Krobia
61	4293	Poniec	Krobia	80	4064	Smogorzewo	Krobia	51	3322	Zdychowice	Sroda
27	3096	Popowo polskie	dito	22	2312	Staw	Września	21	4410	Zelice	Wągrówiec
71	858	Pogrzybówo	Wągrówiec	53	6020	Szymanowo	Srem	F. na 20 Tal.			
37	4670	Przybysław	Odolanów	37	4845	Sońnica	Krotoszyn	29	4246	Arkuszewo	Gniezno
18	1575	Rybowo	Odolanów	26	3827	Sokolniki	Gniezno	54	4426	Brzezie I. i II.	Odolanów
13	1211	Ślupia wielka	Września	17	2833	Strzyżewko smykowe	dito	116	1714	Białcz i Skóraczewo	Kościan
42	5816	Siedlemin	Września	17	2833	Strzyżewko smykowe	dito	46	3717	Brzostownia	Srem
49	5823	dito	Września	51	2893	Trzebaw	Poznań	95	1059	Brodowo	Sroda
13	5200	Sachorzewo	Sroda	21	4967	Tworzyniecki	Srem	66	748	Chwałibogowo	Września
15	5418	Starkówiec	Pleszew	37	4773	Usarzewo	Sroda	26	2942	Chlastawa	Międzyrzecz
37	2945	Sławno	dito	57	1322	Wróblewo	Szamotuły	49	4381	Czarnotki	Sroda
16	4335	Śloneczyce	dito	63	1328	dito	dito	27	2764	Cerekwica	Wągrówiec
19	5455	Srebrnegórki	Krotoszyn	64	1329	dito	dito	116	2686	Chocicza	Pleszew
30	612	Urbanowo	Czarnków	32	1369	Wargowo	Oborniki	236	3900	Czerniejewo	Gniezno
121	3888	Wojnowice	Września	76	3289	Wojciechowo i Łowen-	Srem	177	3295	Dakowy mokre	Buk
57	4961	Wroniawy	Września	31	4704	Wiewiorczyn	Mogilno	51	46	Dąbrowa	Wągrówiec
65	4969	dito	Babimost	44	3991	Wydzierzewice	Sroda	46	3711	Gołaszyn	Oborniki
48	1189	Wróblewo	dito	106	371	Zakrzewo	Krobia	31	3538	Golenczewo	Poznań
56	2879	Wojciechowo i Łowen-	Szamotuły	E. na 40 Tal.							
40	3562	Wydzierzewice	Srem	44	3561	Babin	Sroda	27	3934	Gręmbanin	Ostrzeszów
81	362	Zakrzewo	Sroda	49	1188	Brody	Buk	16	3649	Gniewkowo	Gniezno
40	947	Zakrzewo	Krobia	125	4945	Baranowo A. B.	Ostrzeszów	23	3406	Jankowo	dito
25	3373	Zydowo	Pleszew	55	2313	Białokosz	Międzychód	73	100	Kotowiecko	Pleszew
			Gniezno	34	2851	Czerlino	Wągrówiec	45	2884	Krzeńlice	Sroda
				55	1753	Chwałkowo	Krobia	53	4321	Kiączyn	Szamotuły
				47	2245	Chojno II.	dito	55	3360	Kokorzyn	Kościan
				44	3833	Czeluścin	dito	26	2637	Koszuty	Sroda
				60	1089	Chwałkowo	Gniezno	27	2638	dito	dito
				23	1345	Czachóry	Odolanów	31	4115	Kamieniec	Kościan
				111	645	Czerwonawieś	Kościan	106	3205	Kotlin	Pleszew
				57	1359	Dręczkowo	Wschowa	116	3215	dito	dito
				53	3820	Grabowo	Września	45	3342	Lipówiec	Krotoszyn
				13	4426	Gniewkowo	Gniezno	35	1931	Lubonia	Wschowa
				24	4517	Gembice	Krobia	38	1934	dito	dito
				43	4192	Gołaszyn	Oborniki	43	3645	Mystki	Gniezno
				45	3974	Iwno	Sroda	57	1480	Małachowo	Srem
				44	3565	Jurkowo	Kościan	60	4366	Młodziejewice	Września
				21	3332	Jarogniewice	dito	53	4594	Magnuszewice	Pleszew
				64	2987	Jaworowo	Gniezno	53	854	Marcinkowo dolne	Mogilno
				107	3608	Kuklinowo	Krotoszyn	52	3183	Myszkowo	Szamotuły
				111	3612	dito	dito	55	3186	dito	dito
				37	4794	Kadzewo	Srem	129	2724	Murzynowo kościelne	Sroda
				22	4433	Karczewo	Gniezno	133	2728	dito	dito

Nr. list. zast.		D o b r a .	Powiat.	Termin wylosowania.	Nr. list. zast.		D o b r a .	Powiat.	Termin wylosowania.
bież.	amort.				bież.	amort.			
33	5319	Jarzabkowo	Gniezno	BN. 60	87	1653	Lubczyna	Ostrzeszów	SJ. 60
66	1681	Kąsinowo	Szamotuły	BN. 59	21	603	Lubinia wielka	Pleszew	BN. 61
38	5251	Kurcewo	Pleszew	BN. 61	50	318	Ludomy	Oborniki	SJ. 58
34	2531	Kwiatkovo I. II.	Odolanów	dito	42	587	Lulin	dito	BN. 58
39	2536	dito	dito	dito	27	1771	Ławki	Mogilno	BN. 61
38	3801	Łubowo	Gniezno	BN. 54	60	3920	Mielno	Gniezno	dito
88	846	Łęka wielka	Krobia	SJ. 61	86	2398	Mielżyn	dito	BN. 60
43	1519	Marcinkowodolne	Mogilno	BN. 61	25	1845	Miaskowo	Kościan	SJ. 61
44	2613	Mszyczyn	Śrem	SJ. 58	27	1847	dito	dito	dito
53	2108	Miastowice	Wągrówiec	SJ. 60	58	933	Morkowo	Wschowa	BN. 61
88	350	Owiczki	Gniezno	BN. 61	53	2967	Niedźwiady	Wągrówiec	dito
98	360	dito	dito	dito	48	4539	Nieszawa	Oborniki	SJ. 61
125	387	dito	dito	dito	29	454	Odrawąż	Gniezno	dito
147	4474	Osiek	Kościan	dito	22	2855	Ostrowieczno	Śrem	BN. 57
65	2664	Rusiborz	Sroda	dito	61	3380	Padniewo	Mogilno	BN. 59
23	1316	Ruszków	Wągrówiec	BN. 59	45	186	Pijanowice	Krobia	SJ. 61
66	5336	Siedlemin	Pleszew	BN. 60	28	1587	Piotrowo	Poznań	BN. 61
67	5337	dito	dito	dito	131	674	Pogrzybowo	Odolanów	dito
68	3879	Słaskowo	Krobia	SJ. 61	138	681	dito	dito	BN. 59
14	3980	Sanniki	Sroda	dito	70	401	Prusim	Międzychód	SJ. 61
29	33	Słowikowo i Gal-	Mogilno	dito	62	3081	Przeclaw	Oborniki	BN. 61
		czyn	dito	dito	28	3102	Radłowo	Września	BN. 59
41	1119	Smogorzewo	Krobia	SJ. 59	32	1883	Rokitnica	Poznań	BN. 58
135	159	Stoleżyn	Wągrówiec	SJ. 58	33	1884	dito	dito	BN. 60
189	213	dito	dito	BN. 61	27	3200	Rostworowo	dito	SJ. 61
193	217	dito	dito	dito	29	2782	Ruchocin	Gniezno	SJ. 60
217	241	dito	dito	dito	75	1947	Rusiborz	Sroda	BN. 61
225	249	dito	dito	dito	77	4483	Siedlemin	Pleszew	dito
235	259	dito	dito	dito	61	366	Siedmiorogowo	Krotoszyn	BN. 59
75	2256	Stwolno	Krobia	dito	52	3430	Siekowo	Kościan	SJ. 61
27	804	Szymankowo	Oborniki	BN. 59	113	142	Siemianice	Ostrzeszów	dito
120	2021	Turew vel Turwia	Kościan	SJ. 60	24	4363	Skąpe	Września	BN. 61
126	3267	Ujazd i Łęka m.	dito	BN. 61	44	2974	Skórki I. i II.	Wągrówiec	SJ. 59
51	1177	Urbanowo	Buk	dito	73	3909	Stawiany	dito	SJ. 61
61	3382	Wysocko wielkie	Odolanów	dito	23	4565	Strzydzewo	Pleszew	dito
189	4114	Wojnowice	Buk	dito	98	2295	Trzebaw	Poznań	dito
82	1709	Wróblewo	Szamotuły	dito	45	3624	Tunowo	Wągrówiec	dito
42	1746	Wargowo	Oborniki	dito	135	1323	Turew v. Turwia	Kościan	BN. 61
150	781	Wilkowo niem.	Wschowa	BN. 61	48	3698	Usarzewo	Sroda	dito
72	4171	Wapno	Wągrówiec	SJ. 61	7	392	Węgry II.	Odolanów	SJ. 61
46	1110	Węgorzewo	Gniezno	dito	32	1866	Wierzenica	Poznań	BN. 61
59	3909	Wydzierzewice	Sroda	BN. 61	121	4143	Wierzonka	dito	BN. 69
22	3598	Wyków	Krotoszyn	SJ. 59	30	1529	Winnagóra	Środa	SJ. 60
131	906	Zakrzewo	Krobia	BN. 61	72	634	Wiśniewo	Wągrówiec	dito
209	2380	Żerkowo	Września	dito	24	4242	Wierzyce	Gniezno	SJ. 61
10	817	Żerniki	Oborniki	BN. 57	207	3328	Wojnowice	Buk	BN. 61
		F. na 20 Tal.			208	3329	dito	dito	dito
					101	725	Wojnieś v. Wo-		
48	1887	Bąblin	Oborniki	BN. 59			niec	Kościan	BN. 61
52	2043	Bielewo	Kościan	BN. 61	92	1036	Wróblewo	Szamotuły	SJ. 59
35	2853	Chartowo	Poznań	dito	160	346	Zakrzewo	Krobia	BN. 61
245	4444	Chociuszewice	Krobia	SJ. 60	100	795	Zakrzewo	Pleszew	BN. 60
110	2820	Chorynia	Kościan	BN. 59	25	3632	Żelice	Wągrówiec	SJ. 61
57	739	Chwalibogowo	Września	BN. 61	237	1660	Żerkowo	Września	dito
72	1089	Chwałkowo	Krobia	dito					
96	3998	Czacz	Kościan	dito					
93	3995	dito	dito	SJ. 61					
51	4611	Czerminiek	Pleszew	dito					
40	641	Czewujewo	Mogilno	BN. 61					
98	240	Dąbrowa	Babimost	SJ. 60					
102	244	dito	dito	dito					
80	1269	Drzewce i Czar-	Krobia	dito					
		ków	dito	dito					
32	167	Długie	Wschowa	SJ. 61					
53	3714	Dzienczyno	Krobia	dito					
39	1003	Dzierzanowo	Krotoszyn	BN. 61					
29	3515	Galewo	dito	SJ. 61					
38	3637	Glinno	Wągrówiec	dito					
40	3639	dito	dito	BN. 61					
54	4340	Głębokie	Sroda	BN. 58					
29	3536	Golenczewo	Poznań	BN. 61					
30	3537	dito	dito	BN. 59					
57	4223	Gorzewo	Oborniki	SJ. 61					
50	915	Gołanice	Wschowa	BN. 61					
72	838	Grąblewo	Buk	SJ. 60					
93	2383	Grzybowo Chrza-	Gniezno	BN. 61					
		nowice	dito	dito					
58	2051	Gwiazdowo	Środa	SJ. 61					
56	4026	Jasienie	Kościan	BN. 60					
25	4517	Kaczkowo małe	Wągrówiec	dito					
60	3949	Kaźmierz	Szamotuły	SJ. 56					
30	1274	Koronowo	Wschowa	BN. 61					
31	1275	dito	dito	SJ. 60					
58	2939	Kosieczyno	Międzyrzecz	BN. 61					
96	567	Kromolice	Krotoszyn	SJ. 60					
41	4414	Kurcewo	Pleszew	BN. 61					
86	4346	Lewkowi Kariski	Odolanów	BN. 60					
36	3336	Lissówki	Poznań	SJ. 58					
23	1600	Lubonia	Wschowa	BN. 60					

aby takowe do naszej kasy złożyli i przypadający za nie kapitał odebrali, nadmienając, że według wspomnianego rozkazu gabinetowego prekluzja z prawem realnym do wyrażonej w nie-
złożonych listach zastawnych hipoteki szczególnej wyręczoną i waluta do naszego depozytu wziętą została.

Poznań, dnia 30 Maja 1862.

Dyrekcya Jeneralna Ziemstwa.

OBWIESZCZENIE.

Podpisany kantor bankowy podaje niniejszemu do wiadomości publicznej, że bank także w tym roku udzielać będzie pożyczki na wełnę.

Poznań, dnia 5. Czerwca 1862.

Królewski Kantor bankowy.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Grunta w **Bydgoszczy** przy ulicy Toruńskiej pod liczbami 258. i 259. położone, używane przez konfraternię strzelecką, które są własnością wdowy po stolarzu **Klemmie, Joanny Krystyny z Schönfeldów** i rodzeństwa **Klemmów**, ogółem na Talarów 5114 Sgr. 1 Fen. 6, a każdy z osobna i to pod Nr. 258. na Tal. 2541 Sgr. 17 Fen. 6 a zaś pod Nr. 959. na Tal. 2322 Sgr. 14 oszacowane, stosownie do taxy, która może być przezrządzana z wykazem hipotecznym i warunkami w Registraturze, mają być **dnia 19. Lipca 1862. r.** przed południem o godz. 11ej w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedane.

Niewiadomy z pobytu spółwłaściciel **Gu-**

staw Adolf Klemm, stolarz, zostaje na termin publicznie zapozwany.

Wierzyciele którzy względem jakiej z księgi hipotecznej niewykazanej należności realnej, zaspokojenia z ceny kupa poszukują, winni się z pretensją swoją do podpisanego Sądu zgłosić.

Bydgoszcz, dnia 15, Grudnia 1861.

Królewski Sąd Powiatowy. Wydział. I.

Szanownej Publiczności i wysokiej szlachcie donoszę, że mam zapas w mojej fabryce piecy smelcowych jako też i szczecińskich, których tylko u mnie dostać można.

K. Kamiński, Chwaliszewo 76.

Węgierski klój
jasnego koloru
funt po 6 Sgr. poleca
Skład farb
Adolfa Ascha, ul. Zamkowa 5.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 6. Czerwca 1862.

Zyto (węcpiel po 25 szefli) trzyma się lepiej w cenie. Na Czerwiec 43 $\frac{1}{4}$ pl. i list., na Czerwiec Lipiec 43 $\frac{1}{6}$ pl. i list., na Lipiec Sierpień 43 $\frac{1}{6}$ pl. i list., na Sierpień Wrzesień 43 pl. i list., na Wrzesień Paźdz. 42 $\frac{1}{4}$ list., na Paźdz. List. 43 $\frac{1}{4}$ list.

Okowita (beczka 8000 kwart Trallesa) podskoczyła w cenie. Na Czerwiec 17 $\frac{1}{6}$ — $\frac{1}{4}$ pl. i list., na Lipiec 17 $\frac{1}{6}$ pl. i pien., na Sierpień 17 $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ pl. i list., na Wrzesień 17 $\frac{1}{3}$ pien. $\frac{5}{12}$ list., na Paźdz. 16 $\frac{5}{6}$ pien., na Listopad 16 $\frac{1}{2}$ list.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 6. Czerwca.

Pszenica 65—77 tal.
Zyto na Czerwiec 50 $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{4}$ tal., na Czerwiec Lipiec 49— $\frac{1}{2}$ tal., na Lipiec Sierpień 48 $\frac{1}{2}$ tal., na Wrzesień Paźdz. 48 $\frac{3}{8}$ tal.

Jęczmień wielki i mały 34—36 tal.

Owies na Czerwiec i Czerwiec Lipiec 24 $\frac{1}{2}$ tal., na Lipiec Sierpień 24 $\frac{3}{4}$ tal.

Groch do gotowania i na pastwę 47—55 tal.

Olej rzepiowy na Czerwiec i Czerwiec Lipiec 13 $\frac{1}{12}$ tal., na Lipiec Sierpień 13 $\frac{1}{6}$ tal., na Lipiec Sierpień 13 $\frac{1}{6}$ tal., na Sierpień Wrzesień 13 $\frac{1}{4}$ tal., na Wrzesień Paźdz. 13 $\frac{1}{24}$ — $\frac{1}{3}$ tal. na Paźdz. Listopad także

Olej lniany 13 $\frac{1}{2}$ tal.

Okowita na Czerwiec i Czerwiec Lipiec 18 tal., na Lipiec Sierpień 18 $\frac{1}{4}$ tal., na Sierpień Wrzesień 18 $\frac{1}{24}$ —18 $\frac{5}{12}$ tal., na Wrzesień Paźdz. 18 $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$ tal.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 6. Czerwca 1862.	Sto- pa pCt.	Na pr. kurant	
		papie- rami.	gotowi- zną.
Pożyczka rządowa dobrowolna	4 $\frac{1}{2}$	—	101 $\frac{3}{4}$
„ z roku 1859	4 $\frac{1}{2}$	—	107 $\frac{1}{2}$
„ z roku 1856	4 $\frac{1}{2}$	—	101 $\frac{1}{2}$
„ z roku 1853	4	—	99 $\frac{3}{8}$
Oblig. długu skarbowego	3 $\frac{1}{2}$	—	89 $\frac{3}{4}$
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3 $\frac{1}{2}$	—	89 $\frac{3}{4}$
dito miasta Berlina	4 $\frac{1}{2}$	101 $\frac{3}{4}$	—
dito	3 $\frac{1}{2}$	—	89 $\frac{1}{2}$
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3 $\frac{1}{2}$	—	93
dito	4	—	101 $\frac{1}{3}$
dito Pruss Wschodnich	3 $\frac{1}{2}$	88 $\frac{3}{4}$	—
dito Pomorskie	3 $\frac{1}{2}$	—	91 $\frac{3}{8}$
dito	4 $\frac{1}{4}$	—	100
dito W. X. Poznańskiego	4	—	104 $\frac{1}{2}$
dito W. X. Poznańskiego	3 $\frac{1}{2}$	—	98 $\frac{1}{2}$
dito W. X. Pozn. (nowe)	4	—	98 $\frac{3}{4}$
dito Śląskie	3 $\frac{1}{2}$	—	93 $\frac{3}{8}$
dito Pruss Zachodnich	3 $\frac{1}{2}$	—	88 $\frac{3}{8}$
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	98 $\frac{3}{4}$
Obligacje miejskie II. Em. Pozn.	4	—	97
Obligacje prowincyjne Poznańskie	5	—	101
Papiery banku prow. Poznańskiego	—	—	95 $\frac{3}{4}$
Louisdory	—	—	103 $\frac{3}{4}$
Akeye kolei żelazn. Starogr. Pozn.	4	—	99 $\frac{1}{2}$